

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 362

14 Şubat 2012

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-3379)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 06.02.2012 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-46297 sayılı yazısı.

Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Ali EDİBOĞLU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/3379 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, TEİAŞ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET ALİ EDİBOĞLU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/3379)**

Sorular 1-5:

14 Ocak 2012 Cumartesi günü saat 13:43 itibariyle Trakya Bölgesi ile İstanbul, Kocaeli ve Sakarya illerinde yaşanan elektrik kesintisi yaşamı olumsuz etkilemiştir. Elektrik enerjisi, tüketimine ihtiyaç duyulduğu anda arz edilmesi gerektiğinden üretim, iletim ve dağıtım sistemlerinin her türlü olumsuz hava koşulları altında ve beklenebilecek her türlü olumsuz koşullarda güvenilir bir şekilde işletilmesi gerekmektedir. İhtiyaç duyulan talebi güvenilir bir şekilde karşılayacak yeterli kapasitenin bulundurulması, üretilen elektrik enerjisinin sağlıklı bir şekilde taşınması ve dağıtımının yapılması gerekmektedir. Elektrik enerjisi talebinin güvenilir olarak tam ve zamanında karşılanması zorunludur.

-Trakya'nın tamamı ve Marmara Bölgesi'nin önemli bir bölümünde kesilen elektrik için üretim kapasitesinde yetersizlik söz konusu mudur?

-Basında, EÜAŞ'a ait olan Bursa-Ovaakça Doğal Gaz santralının gerilim trafosunda arıza olduğu için kesinti yaşandığı şeklinde çıkan haberler doğru mudur? Bu haber doğru ise elektrik sisteminde devre dışı olan her hangi bir elemanın sistem güvenilirliğini etkilememesi gerekirken bir üretim tesisinin devreden çıkması durumunda (N-1 Güvenilirlik Kriteri) bunun yerine gereken kapasite neden sağlanamamıştır?

-Elektrik kesintisinin nedeni Bursa-Ovaakça Doğal Gaz santralının devre dışı olması ise bu santralın yerine gerekli kapasitenin dengeleme piyasasından alınması gerekirken kapasite neden tamamlanamamıştır? Aynı saatlerde dengeleme piyasasındaki yük alma fiyatlarından dolayı üretim yapmak istemeyen veya üretme talimatı aldığı halde devreye girmeyen üretici var mıdır? 30 Haziran 2006 tarihinde Marmara Bölgesi'nden Akdeniz Bölgesi'ne kadar 13 ilde yaşanan elektrik kesintisinin nedenlerinden birisinin bir santralın üretim kapasitesini artırmayı istememesi olduğu bilinmektedir. Benzeri bir durum bu defa da mevcut mudur?

-Elektrik enerjisinin yüksek gerilim seviyesinde iletilmesini sağlayan hat ve trafoları ait koruma teçhizatlarında aksama olmuş mudur? Olmuşsa bu aksamalara bakım eksikliği, yatırımlarda gecikme, eleman yetersizliği, siyasi kadrolaşma ile birlikte ehil olmayan kişilerin göreve getirilmesi, işletme ilkelerinin yerine getirilmemesi veya iletişim sistemlerindeki aksamalar gibi etkenler neden olmuş mudur?

-Bir santral trafosunda veya elektrik iletim sistemindeki herhangi bir teçhizatın arıza yapması durumunda daha az bir bölgede kısa süreli kesinti yapılmak suretiyle, Trakya Bölgesi'nin tamamı ile İstanbul, Kocaeli ve Sakarya illerindeki büyük ölçekli kesinti önlenemez miydi?

Cevaplar 1-5:

Önergede yer alan soruların cevapları birbirini tamamlar nitelikte olduğundan birlikte cevaplandırılmıştır. 14 Ocak 2012 tarihinde Marmara bölgesinde yaşanan elektrik arızası ile ilgili hususlar aşağıda verilmiştir.

Saat 13⁴²'de 380 kV Adapazarı-Bursa Doğal Gaz Kombine Çevrim (DGKÇ)-Tepeören Enerji İletim Hattı, Bursa DGKÇ Santralında A faz parafudrun patlaması neticesinde gerilim trafosunun hasarlanması ile açmıştır. Adapazarı Trafo Merkezi (TM) nin Bursa DGKÇ kesicisinin açmaması nedeniyle Adapazarı TM'de 380 kV bara boşalmıştır. Aynı anda 380 kV Ada-1 DGKÇ-Paşaköy ve Ada-2 DGKÇ-Habipler Enerji İletim Hatları da arızadan dolayı açmıştır. Bunu takiben Avrupa Enterkonneksiyon Hatlarının da açması ile birlikte Sakarya ilinin bir bölümü, İzmit (Kocaeli), İstanbul Anadolu ve Avrupa yakası ve tüm Trakya bölgesini kapsayan kısmi sistem oturması gerçekleşmiştir. Bu süreç sonucunda;

**HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET ALİ EDİBOĞLU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/3379)**

- Toplam 8.116,5 MW inkitaya yaşanmış,
- Sistem kısa sürede toparlanarak saat 15⁴³ itibariyle trafo merkezlerinin tamamına enerji verilmiş ve kesintiler kaldırılmış,
- Saat 19⁵⁰ itibariyle Demirçelik Şirketlerine uygulanan tahditler kaldırılmış,
- Saat 20¹⁴ itibariyle Bursa DGKÇ Santralında patlayan A faz parafudru ve gerilim trafosu değiştirilmiş ve sistem eski durumuna getirilmiştir.

TEİAŞ Genel Müdürlüğü Kanunla kendisine verilen görevlerini başarıyla yürütmek için yoğun çaba göstermektedir. Türkiye Enterkonnekte Elektrik Şebekesi n-1 kriterine göre planlanmakta ve işletilmekte olup TEİAŞ gerekli yatırımları planlamakta ve gerçekleştirmektedir. Sistem İşletmecisi olarak elektrik sistemine hâkim olmamak veya doğru planlama yapamamak gibi bir durum söz konusu olmayıp patlayan A faz parafudru ve gerilim trafosu yukarıda açıklandığı üzere mümkün olan en kısa sürede değiştirilmiştir. Yapılan çalışmalar ile sistem, mümkün olabilen en kısa sürede arızadan önceki durumuna getirilmiştir.

Elektrik iletim sistemlerinde tüm sistemin yedeği olması gibi bir durum söz konusu olmayıp, Dünya'nın hiçbir yerinde bu şekilde bir işletim bulunmamaktadır. Dolayısıyla, TEİAŞ elektrik iletim sistemini verimli bir şekilde işletmekte olup 14.01.2012 tarihinde yaşanan söz konusu arızanın 01.07.2006 tarihinde yaşanan arıza ile bir bağlantısı bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, yukarıda açıklanan nedenlere bağlı olarak yaşanan bu sürecin personel politikasıyla bir bağına kurmak doğru bir yaklaşım değildir. TEİAŞ Genel Müdürlüğü de dahil olmak üzere Bakanlığımın tüm kurumlarında personel terfi ve işe alma işlemleri kariyer ve liyakat ön planda tutularak gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, TEİAŞ Genel Müdürlüğünün yatırım gerçekleştirilmesi hususunda azami gayret gösterilmektedir.